Väkivallan ehkäisyn toimintaohjelma Kittilässä v. 2026-2029

Hyvinvlt 26.02.2026 § 18
93/12.09/2026

Valmistelija Hyvinvointikoordinaattori Luukko Emma

Väkivallan ehkäisy perustuu kansallisiin ja kansainvälisiin velvoitteisiin. Suomi on sitoutunut noudattamaan mm. Istanbulin sopimusta, joka velvoittaa ehkäisemään ja torjumaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa. Myös Suomen perustuslaki ja kansainväliset ihmisoikeussopimukset edellyttävät julkiselta vallalta aktiivisia toimia yksilöiden suojelemiseksi väkivallalta. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyön tuleekin olla kiinteä osa kuntien turvallisuussuunnittelua.

Kittilän kunnassa palveluja kehitetään kohti entistä vaikuttavampaa väkivallan ennaltaehkäisyä, varhaista puheeksi ottamista sekä määrätietoista puuttumista. Kunnan asukkaiden tulee saada tukea niin väkivaltaisesta käyttäytymisestä irtautumiseen kuin väkivallasta selviytymiseen. Väkivalta voi ilmetä monin eri tavoin, ja sen kohteena tai tekijänä voi olla kuka tahansa. Tekijästä tai kohteesta riippumatta väkivalta koskettaa aina useita ihmisiä: usein apua ja tukea tarvitsevat myös osapuolten läheiset.

Vuonna 2025 Kittilässä koottiin väkivallan ehkäisyn työryhmä, jossa ovat edustettuina kunnan ja hyvinvointialueen keskeiset toimijat. Työryhmään kuuluu perhekeskuskoordinaattori, hyvinvointikoordinaattori sekä Lapin hyvinvointialueen pohjoisen palvelualueen terveyden edistämisen koordinaattori. Lisäksi mukana on edustus poliisista, varhaiskasvatuksesta, koulusta, oppilashuollosta, terveydenhuollosta, sosiaalipalveluista, perheneuvolasta, nuorisopalveluista, mielenterveyspalveluista, kotihoidosta, ikääntyvien palveluista ja asumispalveluista.

Työryhmä on nimennyt Kittilän väkivaltatyön koordinaattoriksi perhekeskuskoordinaattorin. Tehtävä on luonteva osa perhekeskustoimintaa, sillä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on määritellyt perhekeskusten yhdeksi keskeiseksi tehtäväksi lähisuhdeväkivallan ehkäisyn.

Työryhmässä on valmisteltu vuoden 2025 aikana Väkivallan ehkäisyn toimintaohjelmaa vuosille 2026-2029. Toimintaohjelma kattaa kuntalaiset vauvasta vaariin. Se kokoaa yhteen Kittilässä jo tehtävän ehkäisytyön, kuvaa keskeiset toimenpiteet sekä lisää ymmärrystä väkivallasta ilmiönä ja sen riskitekijöistä. Ennen kaikkea toimintaohjelma toimii käytännön työkaluna kaikille Kittilässä toimiville ammattilaisille väkivallan ehkäisyssä ja siihen puuttumisessa – niin kunnassa, hyvinvointialueella kuin kolmannella sektorillakin.

Jatkossa väkivallan ehkäisyn työryhmä kokoontuu vuosittain seuraamaan toimintaohjelman toteutumista ja kehittämään väkivallan ehkäisyn työtä Kittilässä.

Toimintaohjelma on liitteenä.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Väkivallan ehkäisyn toimintaohjelman Kittilässä vuosille 2026-2029.
Päätös	Hyvinvointilautakunta esitti, että Väkivallan ehkäisyn toimintaohjelmassa otettaisiin kohderyhmänä huomioon vammaisten kokema väkivalta. Asia on käsitelty toimintaohjelmassa, mutta tarvittaessa ohjelmaa voidaan tarkentaa. Esitys hyväksyttiin.